

**Ierosināta lieta par tiesībām iepazīties ar procesa par noziedzīgi iegūtu mantu
lietā esošajiem materiāliem un tiesībām šī procesa ietvaros pārsūdzēt
apgabaltiesas lēmumu**

Satversmes tiesa 2017. gada 10. aprīlī ierosināja lietu “Par Kriminālprocesa likuma 629. panta piektās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam un Kriminālprocesa likuma 631. panta trešās daļas otrā teikuma atbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam”.

Apstrīdētās normas

Kriminālprocesa likuma 629. panta piektā daļa: “Procesa par noziedzīgi iegūtu mantu lietā esošie materiāli ir izmeklēšanas noslēpums, un ar tiem drīkst iepazīties procesa virzītājs, prokurors un tiesa, kas izskata šo lietu. Šā likuma 628.pantā minētās personas ar lietā esošajiem materiāliem var iepazīties ar procesa virzītāja atļauju un viņa noteiktajā apjomā.”

Kriminālprocesa likuma 631. panta trešā daļa: “Izskatot sūdzību vai protestu, tiesa var atcelt rajona (pilsētas) tiesas lēmumu un pieņemt šā likuma 630.pantā minēto lēmumu. Lēmums nav pārsūdzams.”

Augstāka juridiska spēka normas

Satversmes 91. panta pirmais teikums: “Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā.”

Satversmes 92. panta pirmais teikums: “Ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc IMEX PROVIDER LTD pieteikuma, kurā minēts, ka 2014. gada maijā pret pieteikuma iesniedzēju esot uzsākts kriminālprocess. Savukārt 2016. gada oktobrī procesa virzītājs esot pieņēmis lēmumu par krimināllietas materiālu izdalīšanu un procesa uzsākšanu par noziedzīgi iegūtu mantu, un krimināllietas nodošanu izskatīšanai tiesā.

Tiesas sēdē, izskatot lietu par noziedzīgi iegūtu mantu, pieteikuma iesniedzējas pārstāvis iesniedza lūgumu iepazīties ar lietas materiāliem. Pamatojoties uz apstrīdēto normu, šāds lūgums tika noraidīts. 2017. gada martā attiecībā pret pieteikuma iesniedzēju tika pieņemts galīgs un nepārsūdzams lēmums.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka procesā par noziedzīgi iegūtu mantu tiekot nepamatoti ierobežotas tai Satversmē noteiktās pamattiesības uz taisnīgu tiesu, jo tiesa nevarot pārvērtēt procesa virzītāja atteikumu iepazīties ar lietas materiāliem.

Pieteikuma iesniedzēja arī norāda, ka netiekot ievērots vienlīdzības princips. Proti, ja kriminālprocesā tiek izdalīts process par noziedzīgi iegūtu mantu, tad rajona tiesas lēmums ir pārsūdzams tikai apelācijas instancē. Tādējādi pieteikuma iesniedzējai esot liegtas tiesības iesniegt sūdzību par iespējamiem tiesas pieļautajiem materiālo un procesuālajiem tiesību normu pārkāpumiem.

Tiesas lēmums un procedūra

Pieteikuma iesniedzēja pieteikumā lūdza apturēt tiesas lēmuma izpildi krimināllietā. Satversmes tiesa šādu pieteikuma iesniedzējas lūgumu apmierināja un nolēma, ka tiesas lēmuma izpilde tiek apturēta līdz Satversmes tiesas nolēmuma spēkā stāšanās brīdim.

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2017. gada 10. jūnijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2017. gada 10. septembris. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv

67830737, 26200580